

כי תבא

קכ"ב פסוקים, לעבדי"ו סימן.

נלענ"ד הרמז בזה, בהקדם מה שכתוב בפרשתן בסוף התוכחה (דברים כ"ח, ס"ח) והשיבך ה' מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך לא תוסיף עוד לראותה והתמכרתם שם לאיביך לעבדים ולשפחות ואין קונה, ופרש"י והתמכרתם שם לאיביך, אתם מבקשים להיות נמכרים להם לעבדים ולשפחות, ואין קונה, כי יגזרו עליך הרג וכליון, ועיין במדרש איכה רבתי (ד' י"א), מה היו עושים עשרת השבטים היו משלחין שמן למצרים ומביאין תבואה ומשלחין לבבל שאם יבואו שונאים יהיו להם כדי לסייען כו' פעם אחת באו שונאין ושלחו אצל פרעה נכה כשהוא מפרש בים הגדול, רמז הקב"ה לשלדותיהן והיו שטין על פני המים, אמרו אלו לאלו, מה טיבן של שלדות הללו, אמר להם אבותיהם של אלו תחת אבותיכם עמדו ועמדו והטביעו אותם במים. אמר וכך עשו לאבותינו, ואנחנו הולכים ומסייעין להם, מיד חזור, עיי"ש.

לפי כל הנ"ל, יש להפליא על מה שכתב ברבינו בחיי כאן, ואין קונה, זו מדה טובה ע"כ, דאיזה מדה טובה יש בזה שהאומות לא ירצו לעזור לישראל, ועוד ירצו לכלותן ח"ו כדלעיל במדרש, ויש לומר דאדרבה היא הנותנת, דע"י שיהיו ישראל שונאים כ"כ בעיני מצרים, עד שלא ירצו

לקנותן לעבדים, יהיו עייז נפרדים מן אוה"ע מכל וכל, ובע"כ ישארו לעולם, עבדי ה', דבקים בו ובתורתו הק', והרי זו מדה טובה גדולה.

ומדה טובה זו, שאנו עבדים למקום בע"כ, יש להמשיך לזה גם מש"כ בתחלת הפרשה, גבי הבאת ביכורים, ארמי אובד אבי וירד מצרימה, ופרש"י ארמי אובד אבי, מזכיר חסדי המקום, וצ"ע מה החסד בזה שירדנו למצרים, ולפי דברינו הנ"ל, יש לומר, דדבר זה שאנו עבדים למקום התחיל ע"י שירדנו למצרים, דאז נעשינו עבדים להקב"ה וכמבואר בפרש"י (שמות כ"א ו'), אמר הקדוש ברוך הוא דלת ומזוזה שהיו עדים במצרים כשפסחתי על המשקוף ועל שתי המזוזות ואמרתי כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם ולא עבדים לעבדים עיי"ש, ולזה משבח המביא ביכורים, וירד מצרימה, דעל ידי כן אנו עד היום במדה טובה זו של עבדים למקום, ויש להוסיף עוד, דגם עיקר מצות ביכורים באה לידינו, על ידי זה שאנו עבדים למקום, דהבאת ביכורים הוא כעין מתנת עבד לאדונוי כמבואר שם בספורנו (כ"ו ו', ט') עיי"ש, נמצא, דאם לא היינו עבדים למקום, לא היו יכולין לקיים מצוה זו, וגם זה בכלל השבת, שאומר בקריאת ביכורים, ארמי אובד אבי, וירד מצרימה.

ויש לפרש בזה, מה שאמרו חכמינו ז"ל במסכת קידושין דף ל"ו ע"א, בנים אתם לה' אלקיכם וכו' ר' מאיר אומר בין כך ובין כך קרוים בנים, והיינו כנ"ל, כיון דאף בזמן שאין עושין רצונו של מקום, האומות אינן רוצין בטובתינו, הרי על כרחינו נשארים אנו בזה בנים למקום.

וכל זה מרומזו בסימן בסוף הפרשה, לעבדי'ו, ר"ל בזה, דבפרשתינו מבואר זה כמה, דישראל הם עבדים למקום וא"א להפטר ממנו בשום אופן, בפרשת ביכורים כנ"ל והן בהתוכחה ואין קונה דזו מדה טובה כנ"ל בשם רבינו בחיי, דעל ידי זה ישארו ישראל מופרדין מן האומות, וישארו לנצח עבדים למקום, לעבדו בלבב שלם ולשמור כל מצותיו כל הימים, ובזכות זה מצפים אנו, ליעוד הקרא בסוף פרשת וידוי מעשר (דברים כ"ו, ט"ו) השקיפה ממצעון קדשך מן השמים וברך את עמך ישראל ואת האדמה אשר נשבעת לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש, במהרה בימינו אמן.